

Datum:	11-06-2025	Zaaknummer:	1395307
Van:	Portefeuillehouder Van der Star		
Aan:	De raad van de gemeente Roosendaal		
Onderwerp:	Sociaal Domein in ontwikkeling: transformatie van zorg naar welzijn		
Bijlage:	1. Overzicht landelijke akkoorden en programma's 2. Overzicht voorliggende voorzieningen gemeente Roosendaal		

Kennisnemen van

Via deze raadsmededeling kennisnemen van de inzet van de gemeente Roosendaal op de transformatie binnen het Sociaal Domein van zorg naar welzijn waarmee invulling wordt gegeven aan de toezegging 2024-M26 en motie 2024-M35.

Inleiding

Tijdens de raadsvergadering op 7 november 2024 is de motie "Wat kan de inwoner zelf" ingediend. Deze motie is verworpen. Wel heeft wethouder Van der Star toegezegd in Q2/Q3 van 2025 uw raad schriftelijk te informeren over wat de gemeente allemaal doet/gedaan heeft op het gebied van zorg- en welzijnstaken die door inwoners zelf georganiseerd kunnen worden met ondersteuning van de gemeente. Tijdens dezelfde vergadering is de motie "Versterken buurtinfrastructuur" aangenomen. Deze motie roept op te onderzoeken door de ambtelijke staf op welke manieren de gemeente zorg en welzijn op wijkniveau verder kan faciliteren en concrete voorstellen hiertoe via de kadernota aan uw raad voor te leggen. Middels deze raadsmededeling geven we invulling aan deze toezegging en motie.

Informatie/kernboodschap

Sociaal Domein in Ontwikkeling

Het Sociaal Domein is volop in beweging. De vraag hoe de zorg binnen het Sociaal Domein toekomstbestendig kan worden vormgegeven, wordt op verschillende tafels (landelijk, regionaal en lokaal – Sociaal Domein breed en op onderdelen afzonderlijk) gevoerd. We zien een brede urgentie op de beschikbaarheid en kwaliteit van noodzakelijke zorg én een financieel houdbaar Sociaal Domein. Dit vraagt om een transformatie van zorg naar (positieve) gezondheid/ welzijn waarbij niet langer alle hulpvragen met zorg beantwoord hoeven te worden. Sommige vragen horen bij het normale leven en kunnen binnen de bestaande sociale context worden opgepakt. Andere hulpvragen dienen vanuit een breder maatschappelijk perspectief te worden gezien. Denk hierbij aan vraagstukken op het gebied van bestaanszekerheid zoals het hebben van een veilige woonplek.

Deze beweging wordt op landelijk niveau gestimuleerd via verschillende akkoorden en programma's. Denk hierbij aan de Hervormingsagenda Jeugd, het Integraal Zorgakkoord, het Gezond, Actief Leven Akkoord, het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord, het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen, et cetera. Zie bijlage 1 voor een nadere duiding van deze akkoorden en programma's.

Inzet van de gemeente Roosendaal op de transformatie van zorg naar welzijn

De gemeente Roosendaal omarmt deze beweging. Er wordt ingezet op het verleggen van de focus van een ziekte- en zorggerichte benadering naar het stimuleren van zelfregie en participatie. De filosofie van positieve gezondheid staat hierbij centraal (collegeprogramma 'Zij aan Zij', prioriteit 9). Op verschillende beleidsterreinen (Jeugd, Wmo, Welzijn) bouwen we hier consequent aan verder. Dit betekent dat beleid langs deze lijnen wordt doorontwikkeld.

Vanuit welzijns perspectief zetten we in op laagdrempelige - veelal collectieve - voorzieningen die bijdragen aan het welbevinden van gemeenschappen. Ideeën van inwoners worden hier volop bij betrokken en waar passend gefaciliteerd. Dit gebeurt op verschillende manieren; van het ondersteunen van specifieke initiatieven tot het faciliteren van ontmoeting. Op deze manier wordt de sociale cohesie versterkt. Voor een overzicht zie bijlage 2. Hoewel we de activiteiten inzichtelijk kunnen maken zijn het de inwoners die u als geen ander kunnen vertellen wat deze voorzieningen voor hen betekenen. Zodoende is u tijdens de themaavond Wmo huishoudelijke ondersteuning d.d. 27-11-2024 een filmpje getoond die hier inzicht in geeft. In deze raadsmededeling vindt u een link naar dit filmpje zodat u deze opnieuw kunt bekijken: <https://www.youtube.com/watch?v=ByEYTaIEKH8>.

In deze raadsmededeling lichten we graag een tweetal ontwikkelingen uit. Ten behoeve van de transformatie van zorg naar welzijn hebben we de afgelopen periode ingezet op:

- *Leerhuis*: In de loop van 2023 zijn we in Roosendaal gestart met het Leerhuis. Een voorziening waarbij inwoners laagdrempelige ondersteuning krijgen om zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren in en om de eigen woning. In de praktijk betekent dit dat er trainingen en trajecten worden ontwikkeld en aangeboden op het gebied van zelfredzaamheid. Voorbeelden van trainingen en workshops zijn: Huishoudelijke taken, Gezond en voordeling boodschappen doen, Zelf klussen in huis, Durven doen - Super Single Moms (focus op zelfvertrouwen alleenstaande moeders). Aanvullend overbruggt het Leerhuis de drempels die inwoners (kunnen) ervaren om deel te nemen aan dergelijk aanbod. Waar nodig wordt samen met de deelnemers een ondersteuningsplan op maat opgesteld. Gedachtegoed is dat er preventieve werking uitgaat van deze inzet waardoor de instroom bij bijvoorbeeld de Wmo afneemt en inwoners minder (geïndiceerde) ondersteuning nodig hebben. Op dit moment is het pionieren. We leren samen met Social Klus (uitvoerende partij) wat werkt en wat niet en zetten in op de doorontwikkeling van het Leerhuis zodat de maatschappelijke impact kan worden geoptimaliseerd. Financiering voor het Leerhuis is structureel opgenomen in de begroting.
- *Indicatieloze dagbesteding/ Stamtafel+*: De welzijnsorganisaties Wijzijn en Thuiszorg West – Brabant werken in onze regio samen aan de uitvoering van het concept Zorgzame Buurt (www.zorgzamebuurtwestbrabant.nl). Ambitie is om welzijn, wonen en zorg veel meer op elkaar te laten aansluiten. Hierdoor kunnen mensen langer in hun vertrouwde omgeving blijven wonen, met behoud van hun kwaliteit van leven. Vanuit dit concept is in Roosendaal de indicatieloze dagbesteding; “de Stamtafel+” opgezet. Bij de Stamtafel+ is er aandacht voor ouderen én hun mantelzorgers. Bovendien is het een plek waar formele en informele ondersteuning aan elkaar wordt verbonden. Met deze voorziening wordt gewerkt aan de volgende doelstellingen:
 - o Verminderen van de afhankelijkheid en behoefte naar professionele zorg en ondersteuning bij (kwetsbare) thuiswonende ouderen.
 - o Verminderen van de behoefte aan opschaling naar duurdere zorg doordat signalen van kwetsbaarheid snel, laagdrempelig en adequaat worden herkend en opgevolgd.
 - o Versterken van mantelzorgers waardoor zij de ondersteuning van hun naaste langer volhouden.
 - o Ontlasten professionals in het sociaal en zorgdomein door gebruik te maken van het informele netwerk in de wijk.

Kortom, middels dit project dienen maatschappelijke kosten te dalen door het voorkomen danwel uitstellen van Wlz en Wmo-indicaties. Het project wordt gefinancierd middels een specifieke uitkering (SPUK) die voor de stamtafel+ is aangevraagd bij het Rijk. De Stamtafel+ is gestart in 2018. We leren nu volop van de inrichting en nemen deze lessen mee voor het vervolg.

Consequenties

Nu samen doorbouwen

Het Leerhuis en de Stamtafel+ zijn ontwikkelingen die we de komende periode verder brengen. Daarbij voeren we als gemeente regie op de beweging van zorg naar welzijn. Reguliere momenten in de beleidscyclus worden aangegrepen om deze beweging stap voor stap steeds beter te verankeren. Denk hierbij aan: aflopende subsidieregelingen, aanbestedingsprocedures en beleidsdocumenten waarvan de looptijd is verstreken. Sociaal Domein breed (Jeugd, Wmo, Participatie en Welzijn) worden deze momenten aangegrepen. Dit zal in de praktijk betekenen dat dit de momenten zijn waarop ombuigingen plaatsvinden en de focus van zorg wordt verlegd naar welzijn met als gevolg een sterke sociale basis met steeds meer ruimte voor wat de inwoner zelf kan. De aanbesteding van de huishoudelijke ondersteuning is zo'n moment. Bovendien nopen de financiële uitgaven op Jeugd tot actie. Ook vanuit deze ontwikkeling, bezien we de mogelijkheden tot ombuigingen. Deze ontwikkelingen worden binnen de bestaande financiële kaders vormgegeven, er is dus geen extra claim nodig in de kadernota.

Afsluiting en ondertekening

Wij vertrouwen erop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd en gaan er vanuit dat toezegging 2024-M26 en motie 2024-M35 zijn afgedaan.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris, De burgemeester,

drs. H.W.J. Klaucke

M. Buijs

Bijlagen

1. Overzicht landelijke akkoorden en programma's
2. Overzicht voorliggende voorzieningen gemeente Roosendaal

Bijlage 1: Overzicht landelijke akkoorden en programma's

De inzet van landelijke akkoorden en programma's van invloed op de beweging van zorg naar gezondheid worden hieronder kort geschetst:

- *Hervormingsagenda Jeugd*: De hervormingsagenda zet in op jeugdhulp die laagdrempelig en dicht bij huis beschikbaar is. Stevige lokale teams zijn daarvoor een belangrijke randvoorwaarde. Deze teams dienen samen met jeugdigen en ouders te kijken naar wat echt nodig is, zelf lichte hulp te verstrekken, en over voldoende kennis en verbinding met specialistische hulp te beschikken.
- *Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)*: GALA zet in op een stevige basis voor integraal preventief gezondheidsbeleid. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040 met weerbare en gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis.
- *Intergraal Zorg Akkoord (IZA)*: Het IZA roept op tot het waarborgen van toegankelijke, betaalbare en toekomstbestendige zorg, met aandacht voor de uitdagingen van een vergrijzende samenleving en een stijgende zorgvraag.
- *Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA)*: Dit akkoord is in ontwikkeling. Idee is dat met het AZWA wordt ingezet op een verbreding, intensivering en concretisering van het IZA, waarin gelijkwaardigere toegang tot zorg en welzijn en het afwenden van het arbeidsmarkttekort centraal staan. Er wordt ingezet op de beweging van zorg naar gezondheid.
- *Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen*: Dit programma benadrukt het vergroten van de zelfredzaamheid van ouderen en het verminderen van de afhankelijkheid van formele zorg.
- *Ouderenakkoord*: Dit akkoord richt zich op diverse aspecten t.b.v. de verbetering van de zorg en ondersteuning voor ouderen. Denk hierbij aan het verminderen van wachtlijsten voor verpleeghuizen, het bevorderen van geclusterde woonvormen en het inspelen op de toenemende vergrijzing. Daarbij wordt gesproken over het belang van 'Zorgzame buurten' als één van de rode draden die bijdragen aan de kwaliteit van leven van ouderen, minder inzet van personeel en toegankelijkheid van zorg. Het akkoord is op dit moment nog in de maak.

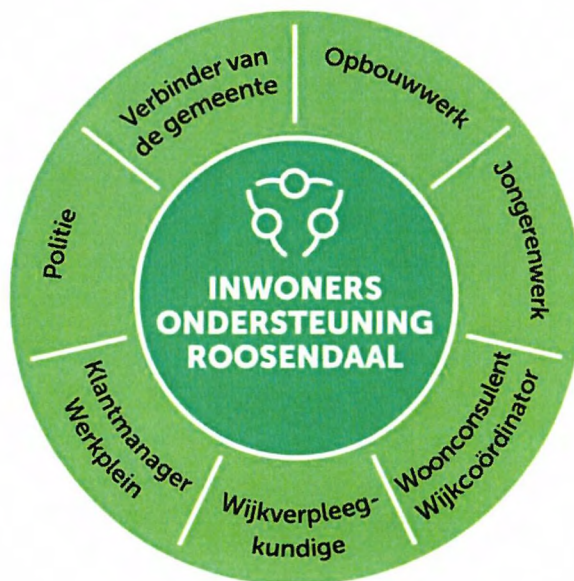
Bijlage 2: Overzicht voorliggende voorzieningen gemeente Roosendaal

Vanuit welzijnsperspectief wordt ingezet op laagdrempelige - veelal collectieve - voorzieningen die bijdragen aan het welbevinden van gemeenschappen. Aan de basis van het voorliggend veld staat de integrale hulp en ondersteuning vanuit Inwonersondersteuning Roosendaal (IOR). IOR is laagdrempeling bereikbaar via spreekuren in de wijk- en dorpshuizen (en in het centrum: Parrotia), iedere werkdag telefonisch van 9.00 tot 13.00 en per mail. Bij IOR zijn de volgende taken ondergebracht:

- Algemeen maatschappelijk werk
- (Onafhankelijke) cliëntondersteuning
- Lifecoaching
- Toekomstcoaching
- Bureau Sociaal Raadslieden
- Eropaf-teams
- Mantelzorgondersteuning
- Welzijn op recept
- Vroegsignalering en schuldhulpverlening

IOR biedt tevens collectieve ondersteuning aan in de vorm van trainingen in groepen. Samen met het Opbouwwerk, Jongerenwerk, Woonconsulent/Wijkcoördinator, Wijkverpleegkundige, Klantmanager Werkplein, Politie en Verbinder van de Gemeente vormt IOR de kern van het gebiedsteam.

KERN GEBIEDSTEAM

Het gebiedsteam kan inwoners wegwijs maken in de voorliggende voorzieningen waar zij gebruik van kunnen maken. Het platform Roosendaal voor Jou (www.roosendaalvoorjou.nl) maakt deze voorzieningen (ook) inzichtelijk. Op dit platform kunnen inwoners, vrijwilligers en professionals eenvoudig activiteiten zoeken of zelf activiteiten plaatsen. Bezoekers kunnen zoeken op wijk- en dorpsniveau en zich vervolgens rechtstreeks aanmelden voor de vermelde activiteiten via het platform. Collectieve voorzieningen die door de gemeente Roosendaal worden gefaciliteerd en/of bekostigd zijn weergegeven in onderstaande figuur inclusief doorklikfunctie.

Naast de inzet op deze collectieve voorzieningen kunnen initiatieven vanuit de subsidieregeling "Het begint met een idee" ook voorzien in een voorliggende behoefte van inwoners.

COLLECTIEVE VOOR- ZIENINGEN **VOORLIGGENDE VELD**

ONDERSTEUNING IN DE WIJK

- Opbouwwerk
- Sociaal makelaars
- Jongerenwerk
- Epic Youth
- Jeugdprofessionals
- Inloopvoorzieningen

VRIJWILLIGE INZET

- Inzet door vrijwilligers via
 - WijZijn
 - Social Klus
 - Humanitas
- Cliëntondersteuning en huisbezoeken vanuit senioren netwerk kring Roosendaal
- Buurtbussen
- Buurtgezinnen

LEREN EN ONTWIKKELEN

- Leerhuis zelfstandig thuis
- Cursusaanbod inwoners-academie
- VoorleesExpress
- YouthGoals
- Don Bosco
- Pauzepunt

ONTMOETEN

- Wijk- en dorpshuizen
- De Broedplaats
- Stamtafels & Stamtafels plus •
- Join Us Roosendaal
- Mama Café
- Kindervakantiewerk KVV
- Rouwgroep
- Sociaal Vitaal in Kleur
- UP! Themagesprekken
- Voor Elkaar Teams
- Antidiscriminatievoorziening

VOORZIENINGEN VOOR MENSEN MET EEN OF MEERDERE (VISUELE/ AUDITIEVE/ LICHAMELIJKE/ COGNITIEVE-) BEPERKINGEN EN/OF CHRONISCHE ZIEKTE(N)

- Odensehuis
- Alzheimercafé
- Autisme Informatie Centrum
- XL herstelacademie
- Rosalinde huis
- Zorgoppas
- Belangenbehartiging mensen met beperking
- Activiteiten en ondersteuning voor mensen met een lichamelijke beperking

GEZONDHEIDSBEVORDERING

- Jeugdgezondheidszorg (0-4jaar)
- Jeugdgezondheidszorg (4-18jaar)
- GGZ preventie
- Inzet buurtsportcoaches
- Kind naar gezond gewicht
- Maak van vitaliteit een prioriteit
- Valpreventie Roosendaal
- Zonnebrandpalen
- Beweegroutes
- Speelvoorzieningen

BESTAANSZEKERHEID

- Quiet community
- Stichting Paul
- Stichting Leergeld
- Volwassenenfonds Sport & Cultuur
- Buddy Link
- Roosendaals Jeugdontbijt
- Kledingbank
- Voorzieningenwijzer